

NASZE MIASTO

Inowrocław

ISSN 1734-0462

NR 10 (44) PAŹDZIERNIK 2008 INFORMATOR URZĘDU MIASTA INOWROCŁAWIA

(EGZEMPLARZ BEZPŁATNY)

Ogrody Papieskie 2008

W otwarciu uczestniczyli m.in. mieszkańcy oraz kuracjusze.

Uroczystego otwarcia ogrodów dokonali (od lewej): Wojewoda Kujawsko-Pomorski Rafał Bruski, Prezydent Inowrocławia Ryszard Brejza, Starosta Inowrocławski Tadeusz Majewski, Dyrektor Gabinetu Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego Beata Sawińska, były Przewodniczący Młodzieżowej Rady Miejskiej Inowrocławia (która była inicjatorem powstania Ogrodów Papieskich) i obecnie Radny Rady Miejskiej Inowrocławia Maciej Szota.

Tak wyglądał ten teren przed powstaniem Ogrodów Papieskich.

Fot. Beata Zarzycka

DYŻURY RADNYCH

Marek Bartkowiak – 27.11.2008 r., Biuro Poselskie Posła na Sejm RP Tomasza Latosa, ul. Dworcowa 33/14, godz. 16.00–17.00.

Zdzisław Błaszak – 10.11.2008 r., Biuro Parlamentarno-Samorządowe SLD, ul. Dworcowa 26, godz. 16.00–17.00, tel. 052-35-71-083.

Krzysztof Boniek – 4.11.2008 r., Urząd Miasta Inowrocławia, ul. F. D. Roosevelta 36, pok. 108, godz. 15.00–15.30, tel. 052-35-55-292.

Grażyna Dziubich – 10.11.2008 r., Szkoła Podstawowa nr 11, ul. Jana III Sobieskiego 5, godz. 17.00–18.00; 18.11.2008 r., Urząd Miasta Inowrocławia, ul. F. D. Roosevelta 36, pok. nr 108, godz. 14.00–15.30, tel. 052-35-55-292.

Grzegorz Kaczmarek – 4.11.2008 r., klub „Kopernik”, ul. Toruńska 60, godz. 10.30–12.00, tel. 052-35-72-615 (tylko w czasie trwania dyżuru).

Andrzej Kieraj – 3.11.2008 r., Biuro Parlamentarno-Samorządowe SLD, ul. Dworcowa 26, godz. 16.00–17.00, tel. 052-35-71-083.

Mariusz Kubicki – 18.11.2008 r., Urząd Miasta Inowrocławia, ul. F. D. Roosevelta 36, pok. nr 108, godz. 14.30–15.30, tel. 052-35-55-292.

Rafał Lewandowski – 18.11.2008 r., Urząd Miasta Inowrocławia, ul. F. D. Roosevelta 36, pok. nr 108, godz. 14.30–15.30, tel. 052-35-55-292.

Tomasz Marcinkowski – 4.11.2008 r., 18.11.2008 r., 25.11.2008 r., Urząd Miasta Inowrocławia, ul. F. D. Roosevelta 36, pok. nr 110, godz. 14.00–15.30, tel. 35-55-294.

Ryszard Oczachowski – 4.11.2008 r., Urząd Miasta Inowrocławia, ul. F. D. Roosevelta 36, pok. nr 108, godz. 15.30–16.30, tel. 052-35-55-292.

Halina Peta – 6.11.2008 r., III Liceum Ogólnokształcące im. Królowej Jadwigi, ul. Prezydenta Gabriela Narutowicza 53, godz. 15.00–16.00, tel. 052-35-75-407.

Janusz Radzikowski – radny pełni dyżur telefoniczny codziennie: tel. 052-35-55-743 lub tel. kom. 663 488 055 lub tel. kom. 669 848 484.

Ryszard Rosiński – 17.11.2008 r., Biuro Parlamentarno-Samorządowe SLD, ul. Dworcowa 26, godz. 16.00–17.00, tel. 052-35-71-083.

Maria Stepińska – 6.11.2008 r., III Liceum Ogólnokształcące im. Królowej Jadwigi, ul. Prezydenta Gabriela Narutowicza 53, godz. 15.00–16.00, tel. 052-35-75-407.

Maciej Szota – 6.11.2008 r., Biuro Poselskie Posła na Sejm RP Tomasza Latosa, ul. Dworcowa 33/14, godz. 16.00–17.00. Radny także codziennie pełni dyżur: tel. kom. 792 209 122.

Marian Świątkowski – 24.11.2008 r., Biuro Parlamentarno-Samorządowe SLD, ul. Dworcowa 26, godz. 16.00–17.00, tel. 052-35-71-083.

Jacek Tarczewski – 13.11.2008 r., Biuro Poselskie Posła na Sejm RP Tomasza Latosa, ul. Dworcowa 33/14, godz. 16.00–17.00.

Anna Trojanowska – 20.11.2008 r., Biuro Poselskie Posła na Sejm RP Tomasza Latosa, ul. Dworcowa 33/14, godz. 16.00–17.00.

NIERUCHOMOŚCI

Prezydent Inowrocławia:

- informuje, że na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Inowrocławia (ul. F. D. Roosevelta 36) umieszczono wykaz nieruchomości przy ul. Gen. Franciszka Kleeberga przeznaczonej do wydzierżawienia w drodze bezprzetargowej. Z wykazem można się zapoznać w terminie do 3 listopada br.,

- ogłasza II pisemny przetarg nieograniczony na sprzedaż nieruchomości niezabudowanej, położonej przy ul. Rąbińskiej o łącznej pow. 1,2030 ha. W miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego nieruchomość przeznaczona jest pod usługi zdrowia, dopuszcza się utworzenie obiektów geotermalnych na bazie gorących źródeł solankowych. Oferty należy składać do 8 grudnia br. (do 4 grudnia br. trzeba wpłacić wadium) w Biurze Obsługi Interesantów i Kontroli Urzędu Miasta Inowrocławia. Otwarcie ofert nastąpi 10 grudnia br. Przed złożeniem oferty warto zapoznać się także z dodatkowymi warunkami wspomnianego przetargu.

UWAGA: Pełna treść powyższych ogłoszeń dostępna jest w Wydziale Gospodarki Przestrzennej i Nieruchomości Urzędu Miasta Inowrocławia (ul. F. D. Roosevelta 33) w godzinach pracy urzędu oraz publikowana jest na stronie internetowej www.inowroclaw.pl.

Inwestycje. Co? Gdzie? Kiedy?

Poniżej prezentujemy opracowany przez Wydział Inwestycji, Rozwoju Gospodarczego i Funduszy Europejskich wykaz prac, które są w przygotowaniu, w trakcie realizacji bądź zostały zakończone.

Przygotowywane dokumentacje projektowe:

- budowa chodników – ulice: 59 Pułku Piechoty, Budowlana i Józefa Piłsudskiego,
- budowa ścieżek rowerowych – ulice: 59 Pułku Piechoty – Budowlana, Janusza Kusocińskiego, Szarych Szeregów – Ludwika Błażka,
- trwają prace projektowe ulic planowanych do budowy w 2009 r.,

- przygotowywany jest przetarg na opracowanie dokumentacji projektowych na budowę ulic przewidzianych do realizacji w 2010 r., tj. ulic: Kazimierza Jagiellończyka, Jakuba Jasińskiego, Milenijna, przedłużenie Szarych Szeregów do Grochowej, Marcina Strachanowskiego i Zamknięta.

Przygotowywane i trwające procedury przetargowe:

- budowa kanalizacji sanitarnej – ulice: Karola Marcinkowskiego, Karola Libelta i Metalowców,
- opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę Rynku, placu Klasztornego, ulic: Królowej Jadwigi i Św. Ducha.

Inwestycje w trakcie realizacji oraz takie, których realizacja wkrótce się rozpocznie:

- budowa budynku socjalnego – ul. Wojska Polskiego,
- przebudowa łącznika ulic: Bolesława Chrobrego – Marulewskiej,
- przebudowa ulic: Kornela Makuszyńskiego (od skrzyżowania z ul. Marii Kownackiej do skrzyżowania z ul. Jana Marcina Szancera) i Stefana Czarnieckiego,
- rewitalizacja Parku Solankowego,
- budowa boiska sportowego w ramach programu „Moje boisko – Orlik 2012” – na terenie SP 4,
- przebudowa krytej pływalni „Delfin”,
- budowa pawilonu ogrodowego na terenie placu zabaw dla dzieci „Miś” – Os. Rąbin.

Inwestycje zakończone:

- budowa „Ogrodów Papieskich”,
- budowa progów zwalniających – ulice: Zenona Kosidowskiego (1), Ignacego Daszyńskiego (1), Zygmunta Wilkońskiego (1), Franciszka Posadzego (1), Armii Krajowej (1), Marii Konopnickiej (1) i Ludwika Błażka (1),
- przebudowa ul. Władysława Łokietka,
- doposażenie placu zabaw dla dzieci przy Tężni Solankowej,
- budowa placu zabaw przy ul. Zapadle (obok Skate Parku).

Fot. Beata Zarzycka

Trwa remont krytej pływalni „Delfin”. Przy schodach wejściowych zamontowana ma zostać winda dla osób niepełnosprawnych, dla których mają powstać udogodnienia także wewnątrz budynku. Ponadto m.in. przebudowywane są schody. Basen wyposażony będzie w filtry oraz urządzenia zapewniające cyrkulację i oszczędność wody.

Fot. Beata Zarzycka

Na terenie Szkoły Podstawowej nr 4 rozpoczęto budowę boiska sportowego w ramach rządowego programu „Moje boisko – Orlik 2012”. Przypomnijmy, tak naprawdę powstaną dwa boiska. Pierwsze z przeznaczeniem do piłki nożnej oraz drugie – wielofunkcyjne, gdzie będzie można np. grać w koszykówkę lub piłkę siatkową.

Fot. Beata Zarzycka

Przebudowywany jest łącznik (o długości ponad 130 m) ulic Bolesława Chrobrego – Marulewskiej. Przede wszystkim wykonywana jest nowa nawierzchnia z kostki betonowej wraz z chodnikiem. Zgodnie z planem prace budowlane poprzedzono robotami kanalizacyjnymi.

TRZY PYTANIA DO... Prezydenta
INOWROCŁAWIA

Podobno w naszym mieście ma powstać specjalna strefa gospodarcza dla inwestorów. Kiedy i w którym miejscu miałyby taki teren zostać zagospodarowany?

- Strefa ta nosić będzie nazwę Inowrocławskiego Obszaru Gospodarczego. Projekt ten współfinansowany będzie ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego. Planowane jest uzbrojenie terenów pod inwestycje (m.in. infrastruktura wodno-kanalizacyjna) w wyniku czego tak na prawdę powstaną kilka stref gospodarczych zlokalizowanych w różnych częściach miasta. I tak będą to obszary w rejonie ulic: Szosy Bydgoskiej i Karola Marcinkowskiego; Pakoskiej; Transportowej i Nowej; Bagiennej i Popowickiej. Aktualnie mamy gotową dokumentację projektową dotyczącą strefy przy Szosie Bydgoskiej, kończymy przy ul. Pakoskiej. Prawdopodobnie jeszcze w tym roku ogłosimy przetargi na uzbrojenie tych dwóch stref.

Miasto zleciło powstanie filmu promującego Inowrocław. Chciałbym się dowiedzieć, gdzie tę produkcję będzie można obejrzeć?

- Film reklamujący uroki naszego miasta to dwunastominutowa produkcja zachęcająca do przyjazdu do Inowrocławia i wypoczynku tutaj. Film pokazuje charakterystyczne dla Inowrocławia miejsca i wydarzenia, w tym np. Tężnię Solankową, krytą pływalnię „Wodny Park”, zabiegi w uzdrowiskach, hale widowiskowo-sportową, bazylikę mniejszą Imienia NMP, koncert

Grzegorza Turnaua, festiwal młodzieżowych orkiestr dętych. Film pokazywany był niedawno podczas targów Tour Salon w Poznaniu. Wkrótce umieszczony zostanie na stronie internetowej miasta. Na pewno będzie to także upominek dla naszych gości zarówno z kraju jak i z zagranicy. Tym bardziej, że film przygotowywany jest w pięciu wersjach językowych. Warto dodać, iż oprócz dwunastominutowej wersji, powstanie także film trzydziestominutowy. Jestem przekonany, że ta inicjatywa jest bardzo potrzebna bowiem promuje Inowrocław w zupełnie nowej formie.

Podczas październikowej sesji Rady Miejskiej Inowrocławia radni zdecydują o przyjęciu lub odrzuceniu Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Inowrocławia. Co ewentualne przyjęcie tego dokumentu oznaczać będzie w praktyce?

- Studium określa politykę przestrzenną miasta na najbliższe lata. Na podstawie tego dokumentu opracowywane są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Niebawem niemal sto procent miasta będzie objętych właśnie takimi planami, co czyni Inowrocław atrakcyjnym i przyjaznym miastem dla inwestorów. W skali kraju jesteśmy pod tym względem wyjątkiem. Nawet takie miasta jak np. Warszawa, Poznań, czy Bydgoszcz mają opracowane miejscowe plany zagospodarowania dla kilkunastu, a w najlepszym wypadku kilkudziesięciu procent powierzchni. W nowym studium (poprzednie opracowano przed dziesięcioma laty) m.in. przewidziano potencjalne tereny pod handlowe obiekty wielkopowierzchniowe, wzięto także pod uwagę obecnie planowany przebieg obwodnicy.

100 LAT INOWROCŁAWSKIEGO RATUSZA

W latach 70. ubiegłego stulecia przeprowadzono reformę administracyjną połączoną z likwidacją powiatów. Wtedy to władze miejskie w Inowrocławiu przeniosły się do gmachu byłego starostwa powiatowego. To właśnie ten budynek (przy ul. F. D. Roosevelta 36), którego 100-lecie istnienia świętujemy, od tamtej pory (nie zmieniło się to nawet po przywróceniu przed dziesięcioma laty powiatów) jest siedzibą samorządu miejskiego.

Zwrócenie uwagi na wyraźne rozróżnienie między władzami powiatowymi a miejskimi (i ich siedzibami) jest niezwykle istotne. Uzasadnia to bowiem jasno potrzebę przybliżenia zarówno stuletniej historii budynku zajmowanego wcześniej przez powiat, a obecnie przez samorząd miejski, jak i opisanie tego, gdzie władze miejskie urzędowały wcześniej (tj. przed reformą administracyjną z lat 70. XX w.). Tematy te poruszają na naszych łamach EDMUND MIKOŁAJCZAK i PIOTR STRACHANOWSKI, których publikacje wraz z artykułem BARBARY KASIŃSKIEJ dotyczącym wnętrza dzisiejszego ratusza z lat 30., stanowią całość. Wystąpienia te – w szerszej formie – zostały wygłoszone podczas otwarcia, zorganizowanej z okazji 100. lecia rocznicy wybudowania obecnej siedziby władz miejskich, wystawy dokumentów i widokówek związanych z historią gmachu. Prelekcje te zostały uzupełnione prezentacją BARBARY PAWELCZYK na temat neogotyku w architekturze oraz ALEKSANDRY NOWAK – o wiadomościach z lokalnej prasy w październiku 1908 r. Wtedy oddano do użytku ówczesną landratūrę, późniejsze starostwo, czyli dzisiejszy ratusz!

Otwarcie wystawy zaplanowano na popołudnie 23 października br. Jednak już od rana można było zwiedzać gmach ratusza, w tym m.in. wejść do sali kominkowej, sesyjnej, gabinetu prezydenta, czy nawet na wieżę ratuszową. Częstowano jubileuszowymi cukierkami – „krówkami”. Rozdawano ulotki prezentujące m.in. galerię honorowych obywateli miasta.

Nie odczuwało się tu nadmiaru biur...

Trzeba mocno uruchomić wyobraźnię, by przywołać obrazy z życia zwykłych mieszkańców Inowrocławia sprzed 70–80 lat i jeszcze trochę więcej wyobraźni, by przenieść się do 1908 roku, w czasie, gdy budowano dzisiejszy ratusz, a Inowrocław nazywał się Hohensalza.

Niczym zamek w Malborku

Gmach był wzorowany na zamku średnim w Malborku, a jego licowana czerwona cegła klinkierowa miała nawiązywać do ceglanych zamków krzyżackich i w ten sposób świadczyć o potęgę narodu pruskiego.

Zanim rozpoczniemy wędrowkę po okazałym gmachu w trzeciej dekadzie minionego stulecia, krótka informacja z Dziennika Kujawskiego z 28 października 1908 r., a więc w kilka dni po oddaniu gmachu do użytku: *W wewnętrznym układzie podpada skład mieszkania landrata. Składa się ono z 4 pokoiów mieszkalnych, pokoja dzieciennego, 4 pokoiów sypialnych i pokoju gościnnego.*

Przenieśmy się w czasie do początku lat 30. XX wieku, by przemierzyć urzędowe korytarze i zajrzeć do kilku pomieszczeń. Już nie ma tu pruskiego landrata, jest polski starosta. Zmienił się też adres: gmach nie stoi już przy Kreisstaendehausstrasse lecz przy ulicy Kołaczek, no chyba że upłynęło jeszcze kilka lat więcej, minął rok 1934 i jesteśmy na ulicy Generała Bronisława Pierackiego. (Po kolejnych zmianach i zawirowaniach prezydent Franklin D. Roosevelt obejmie patronat nad tą ulicą dopiero w 1945 roku. Ale musi jeszcze minąć zły czas wojny i okupacji...) A więc lata 30.

Był ogród zimowy, jadalnia i...

Co słychać w nowym i nowoczesnym budynku starostwa? *Nie odczuwało się tu nadmiaru biur. Nieliczna grupa dystyngowanych urzędników załatwiała [petentów] sprawnie i kompetentnie* – pisał w 1994 roku Jacek Matuszewski w artykule zamieszczonym w „Inowrocławianinie” z okazji 85-lecia ratusza. Wszystkie sprawy urzędowe były załatwiane na parterze. Tu znajdowały się biura, a także tajnia i wozownia.

Piętro miało charakter bardziej prywatny. Dzisiejszy gabinet prezydenta pełnił funkcję jadalni, a przylegająca do niego weranda była ogrodem zimowym. Dalsze pokoje, ustawione do dziś w amfiladzie to: ówczesny prywatny gabinet gospodarza budynku, a dziś reprezentacyjna sala narad, będąca jednocześnie salą wystaw czasowych, nadal często nazywana kominkową, choć od już w ostatnich latach XX wieku zdemontowano tu kominek, by wstawić stary i nadzwyczaj piękny piec kaflowy z inowrocławskiej fabryki pieców glinowych Józefata Kornaszweskiego. Dalej w amfiladzie biegną

pomieszczenia dzisiejszej Rady Miejskiej: gabinet przewodniczącego (pok. 110), biuro rady (pok. 109) i sala sesyjna (pok. 107), ówczesnie sala sejmiku powiatowego. W latach 30. rozsuwano drzwi łączące te pomieszczenia, by uzyskać wielką i elegancką salę... balową.

Życie codzienne starosty i jego rodziny toczyło się w gabinetach niebieskim, różowym i zielonym – to dzisiejsze biura zajmowane przez pracowników wydziału budżetowo-finansowego. Ze służbowej klatki schodowej, czynnej do dziś, wchodziło się bezpośrednio do kuchni (pok. 104), a z niej do spiżarni (pok. 103, gdzie aktualnie urzęduje naczelnik wydziału budżetowo-finansowego). Na piętrze znajdowały się też sypialnie (pok. 114 – 117), czyli obecne gabinety zastępcy prezydenta i sekretarza oraz jedno biuro wydziału budżetowo-finansowego. Były tu także pokoje dla służby (pok. 105 i 106 i dziś w jednym z nich pracuje skarbnik miasta!), a także łazienka.

„Pomniki przyrody”

Oddzielny budynek zajmowała wozownia, to widoczny na zdjęciu w winiecie mały pawilon z prawej strony, już nieistniejący.

Za gmachem urzędu w kierunku Solanek rozciągał się ogromny i wypielęgnowany sad, a nieliczne ocalałe jeszcze krzewy winorośli do dziś pną się i owocują na zachodniej ścianie ratusza, zaglądając do okien komendanta straży miejskiej. Między ratuszem a ulicą Solankową znajdował się park. Było tu oczko wodne z małym mostkiem i korty tenisowe, nasadzone rozmaite gatunki drzew. Jeśli dobrze się przyjrzeć, jeszcze widać zarys dawnego układu nasadzeń. Niektóre drzewa przetrwały do dziś. Są wśród nich: buk czerwony, topola, jesion i kasztanowce, a także nadal bardzo rzadko w Polsce spotykany, a szczególnie piękny o tej porze roku miłorząb, jak kilka innych drzew w tym parku oznakowany zieloną tabliczką z napisem: „Pomnik przyrody”. BARBARA KASIŃSKA

Fot. z archiwum Piotra Strachanowskiego

Landratūra na widokówce wrocławskiej firmy handlowej Graph. Verl.-Anst. G.m.b.H. z około 1912 roku. Ujęcie od strony wschodniej, to najchętniej przez fotografów wykorzystywana perspektywa. Co jednak ciekawe, najczęściej fotografowie uwieczniali gmach właśnie z „żabiej perspektywy” i zaiste z takiego poziomu ratusz wyglądał niczym jakieś strzeliste zamczysko. Ten widok tak zainspirował naszych przodków, iż doszukiwano się wręcz analogii z... krzyżackim zamkiem w Malborku.

W latach 1907-1908 budowano landraturę

Jakie jeszcze niespodzianki kryją zakamarki strychów, piwnic i szaf w inowrocławskich domach? Pisałem te słowa z radością i nadzieją latem 2003 roku, a powodem było odkrycie, jakiego dokonano wtedy w archiwum Polskiego Związku Motorowego, natrafiając tam na unikatowe zdjęcie z budowy landratury, późniejszego polskiego starostwa, czyli dzisiejszego ratusza!

Okazało się ono wspaniałą gratką dla historyków, bowiem w znanych zbiorach nie posiadano dotąd fotografii dokumentującej to wydarzenie. Owszem, jest kilka wcześniejszych ujęć ratusza, ale wykonano je już po wzniesieniu gmachu, czyli nie wcześniej niż jesienią 1908 roku. Teraz natomiast pojawiło się zdjęcie wykonane w trakcie budowy! I pomyśleć, że oczekiwało na odnalezienie po sąsiedztwie, w siedzibie PZMot przy ulicy Prezydenta Franklina Roosevelta, tylko kilkadziesiąt metrów od ratusza!

Najpierw na zamku...

100-lecie naszego ratusza to piękna okazja do przypomnienia kilku dat i faktów dotyczących jego budowy. Nie sięgając już do dawnych wieków (kiedy starostowie rezydowali w zamku starościńskim, który na koniec Szwedzi Karola Gustawa dokumentnie po kwietniu 1656 roku zrujnowali), wskazać trzeba, że kolejne biura starostwa „wędrowały” po całym niemalże mieście. Wspominał o tym m.in. Stanisław Waszak w 1933 roku w swoim *Przewodniku po Inowrocławiu i okolicy*. „Jak skromny był przed przeszło 100 laty zakres władzy powiatowej, tak skromne były pomieszczenia starostwa. Najstarszą wiadomą siedzibą starostwa był dom w części wynajmowany przy dzisiejszej ulicy Królowej Jadwigi 25” (dziś to kamienica pod numerem 42., *vis-à-vis* Urzędu Gminy Inowrocław, gdzie na pięterku mieści się redakcja „Ekspressu Inowrocławskiego”).

Na Wałowej i Dworcowej...

Potem, w latach 1858-1865, landratury mieściła się przy ówczesnej *Synagogenstrasse* (współczesna ulica Wałowa), w domu pod numerem 2., gdzie również wynajmowano jedynie kilka pomieszczeń. W październiku 1865 roku biura przeniesiono do domu narożnego przy *Pfarrstrasse* 5 (ulica Farna), a 3 lata później siedzibą landrata Hugo Wilamowicz-Moellendorffa stał się zakupiony ze środków powiatu dom przy *Bahnhofstrasse* 60 (ulica Dworcowa). Dziś dom ten już nie istnieje, ale starsi wiekiem inowrocławianie niewątpliwie go kojarzą, bo stał tam jeszcze w latach 60., do czasu przebudowy skrzyżowania ulic Dworcowej i Bpa Antoniego Laubitz.

Tam, gdzie dziś policja...

Pisał dalej Waszak, że „krótko po roku 1868 (za czasów kolejnego landrata – hr. Fryderyka zu Solms) były biura przy ulicy Toruńskiej 2, ale i one okazały się zbyt skromne w stosunku do potrzeb urzędniczego aparatu. W październiku 1889 roku landratura przeniosła się zatem do budynku przy ulicy Św. Ducha 95, jednak i tam się nie zasiała”. Członkowie sejmiku powiatowego zniecierpliwieni tymi ciągłymi przeprowadzkami, w 1890 roku podjęli decyzję o wybudowaniu nowej, okazałej siedziby, gdzie landrat mógłby już swobodnie pomieścić się wraz ze swymi urzędnikami. Zakupiono zatem odpowiednich rozmiarów działkę przy ulicy Toruńskiej i wzniesiono tam – w latach 1892-1893 – okazałą budowlę (to charakterystyczny, znany inowrocławianom gmach – obecnie siedziba Komendy Powiatowej Policji), gdzie wydzielono pomieszczenia dla 15 ówczesnych urzędników landratury, odpowiednie sale reprezentacyjne dla landrata, a także obszerne mieszkania dla niego i dla radcy kasowego. Jednak – o dziwo! – i ta siedziba szybko okazała się zbyt skromna. Już w 1903 roku sejmik powiatowy rozpatrywał bowiem projekt zbudowania nowej landratury. Jak się jednak okazało bardzo potrzebnej, bowiem nowe zadania i obowiązki władzy powiatowej sprawiły, iż w tymże roku landratura zatrudniała już 33 urzędników.

Zbudowany w 15 miesięcy

W październiku 1903 roku zakupiono w tym celu przy ówczesnej *Turmstrasse* (nazwa ulicy nawiązywała do sto-

jącej w pobliżu na wzgórku wodociągowej wieży ciśnień) obszerny teren o powierzchni ponad 2 ha, obok zaś – na obszarze 6 ha – założono powiatową szkółkę drzew. Na budowę potrzebne były znaczne środki, zaciągnięto zatem pożyczkę w wysokości 100 tys. marek z funduszu rezerwowego Powiatowej Kasy Oszczędności, drugie tyle dołożono z budżetu powiatu, a sprzedaż budynku przy ulicy Toruńskiej przyniosła 85 tys. marek (nieruchomość kupiła gmina ewangelicka i urządzono tam biura administracyjne i mieszkanie dla pastora). Do budowy przystąpiono 15 lipca 1907 roku, tego dnia wmurowano kamień węgielny. Gmach zaprojektowali – w stylu neogotyckim – budowniczowie z firmy budowlanej *Knoch und Kallmayer* z Halle. Nie został otynkowany, a w efektywny sposób licowano go czerwoną cegłą klinkierową. Budowa trwała niecałe 15 miesięcy, już 24 października 1908 roku miały miejsce uroczystości związane z otwarciem nowej siedziby landratury. Uczestniczyli w nich wysocy rangą urzędnicy regencji bydgoskiej i władz naczelnych prowincji z Poznania, a przewodniczył ówczesny landrat inowrocławski dr Walter Buresch.

Postawienie gmachu landratury dało też asumpt do zmiany nazwy z *Turmstrasse* – jakżeby mogło być inaczej – *Kreisstaendehausstrasse*. W maju 1919 roku polska już Rada Miejska przemianowała odcinek drogi dochodzący do ul. Świętokrzyskiej na Kołaczek (upamiętniając zaginioną wioskę Kołczynek, której pola gdzieś w tym rejonie się znajdowały). Później, jesienią 1934 roku, przemianowano ową Kołaczek i – odchodzącą od dzisiejszej Narutowicza – ul. Zbychora (nazwa upamiętniająca średniowieczną studnię) na ul. Gen. Bronisława Pierackiego (naszego ministra spraw wewnętrznych, na którego skutecznie zasadzili się Ukraińcy). W czasie okupacji Niemcy patronem ulicy uczynili pruskiego feldmarszałka Helmuta von Moltke, a w maju 1945 r. pojawił się na tabliczkach amerykański prezydent Franklin Roosevelt i tak już pozostało do dziś.

Dzieło budowlane Volkmanna

Ale wracając do czasów budowy landratury... Odnalezienie zdjęcie wykonane musiało być w początkach 1908 roku i dokumentuje końcowy etap – dziś byśmy powiedzieli – stanu surowego budynku. Po prawej stronie widać zawieszoną wiechę budowlaną, na całej połaci dachu są już położone dachówki, trwa dalej stawianie wieży, a w pustych otworach nie ma jeszcze stolarki okiennej.

Jak wspominałem, co prawda projekt architektoniczny przygotowali budowniczowie z Halle, jednak gmach stawiali już inowrocławianie. Główny front robót powierzono Richardowi Volkmannowi, miejscowemu budowniczemu narodowości niemieckiej (między 1903 a 1912 rokiem zasiadał w Radzie Miejskiej i tak na marginesie, nie był to osobnik przychylny Polakom, miał mocno szowinistyczne poglądy, on też 22 września 1904 roku – a piastował wówczas funkcję wiceprzewodniczącego Rady – zgłosił wniosek o przemianowanie Inowrocławia na Hohensalza). Do części robót Volkmann wynajął oczywiście mniejsze lokalne firmy

(w jednym dokumencie napisano, iż było ich aż... 46!), ale tylko niektóre zadania otrzymali do wykonania także Polacy, m.in. firmy murarza Gralika z Jacewa i Modrzejewskiego, który w pokojach (cyt. za „Dziennikiem Kujawskim”) „nakładał na podłogi linoleum”.

Cierpkie słowa o zamczysku

Skoro przywołałem powyżej „Dziennik Kujawski”, to dodać trzeba, iż budowa nowej – i tak okazałej – siedziby dla landratury komentowana była na jego łamach nadzwyczaj cierpko. Nasz dziennik słusznie zresztą w idei budowy tego gmachu dopatrywał się dążeń Niemców do okazania Polakom swej buty i wyższości państwowej nad będącym pod dominacją zaborową narodem. Znamienny był komentarz „Dziennika Kujawskiego” zamieszczony w numerze z dnia 27 października 1908 roku, po uroczystości otwarcia: „Miał tu miejsce sejmik powiatowy, a z tej okazji odbyło się też urzędowe oddanie gmachu stanów powiatowych w ręce władz powiatowych. W przemówieniu swym landrat tujejszy pan dr Walter Buresch zaznaczył, że mimo ogromnych wydatków, jakie nasz powiat ponosi, brak mu jeszcze wielu udogodnień, na przykład dróg bitych ma nasz powiat stosunkowo mało. Toteż wobec ogromnych ciężarów, podpada wysoka suma, którą kosztuje obecny gmach. Koszta budowy wynoszą już przeszło 300 tys. marek, a pono nie jest to ostateczny rachunek. Charakterystycznym jest też, że gmach ten wzniesiony został na wzór zamczyska malborskiego, twierdzy podbojów niemieckich.

(...) Mamy zatem nowy powód, by baczyć na siebie, by swoich popierać, by czytać pisma polskie, jednym słowem korzystać z oświaty rodzimej, pomni, że tylko czujnych nie zaskoczy nieprzyjaciół”.

PIOTR STRACHANOWSKI

„Wędrówki” inowrocławskiego ratusza

Słowo „ratusz” kojarzy się inowrocławianom najczęściej jeszcze z gotycką wieżą stojącą przez pół tysiąclecia w północno-zachodniej części placu rynkowego. Czy był to jednak pierwszy, najstarszy ratusz w naszym mieście? Na to pytanie nie ma dzisiaj jednoznacznej odpowiedzi.

Pierwszy pisany ślad istnienia rady miejskiej pochodzi z 25 stycznia 1306 roku (przed dwoma laty niepostrzeżenie minęło więc od tamtej chwili już siedem wieków!), a wieża powstała dopiero w II połowie XIV w. Wydaje się, że jeszcze przed jej wzniesieniem był prawdopodobnie jakiś starszy ratusz, trudno bowiem przypuszczać, aby rajcy przez kilkadziesiąt lat nie mieli własnej siedziby, zwłaszcza że ekonomiczna i polityczna pozycja tutejszego patrycjatu szybko rosła i była porównywalna do elit mieszczańskich czołowych ośrodków odradzającego się Królestwa Polskiego.

Wieża o 7 kondygnacjach

Póki co musimy jednak poprzestać na stwierdzeniu, że pierwszym znanym ratuszem inowrocławskim jest wspomniana już XIV-wieczna wolno stojąca, oparta na wzorcach flamandzkich wieża, której pokaźne rozmiary (7 kondygnacji i wysokość 32 m) miały świadczyć o niepośredniej randze miasta. Naroża do potowy czwartego piętra wspierały przypory, płaszczyzny ceglanych ścian ożywiały poziome fryzy oraz imitujące okna blendy.

Wejście usytuowane było od strony wschodniej na wysokości pierwszego piętra. Na I i II piętrze znajdowały się pomieszczenia reprezentacyjne przeznaczone na posiedzenia rady i ławy sądowej, wyżej była kancelaria, archiwum i skarbiec miejski, w piwnicy mieściło się więzienie. W XVI lub XVII w. do wieży dobudowano drewniany budynek, który spłonął w XVIII w. W jego miejsce postawiony został w 1795 roku murowany odwach dla oficera i 24 żołnierzy, który jednak nie przetrwał zbyt długo.

Sesje rady i lekcje... wychowania fizycznego

W latach 30. XIX w. nadzarpnięta zębem czasu gotycka wieża ratusza przestała wypełniać swe funkcje (ostatecznie rozebrana w 1878 roku), a władze miejskie przeniosły się do nowo pobudowanego domu przy ul. Kościelnej 5 i urzędowały tam jeszcze w końcu tegoż stulecia. W nowej siedzibie nie było jednak odpowiednio reprezentacyjnej sali mogącej służyć posiedzeniom rady miejskiej, w której skład wchodziło wtedy 24 rajców (8 Polaków, 8 Niemców i 8 Żydów). Władze zadbały więc o to, aby w nowo zbudowanej przy ówczesnej Geor-genstrasse (ul.

gistratem, pełnił swą funkcję w schyłkowym okresie zaborów, w Polsce międzywojennej,

Fot. z archiwum Piotra Strachanowskiego
Dawna siedziba władz miejskich przy ul. Królowej Jadwigi (obecnie Urząd Gminy).

Jerzego) I Szkole Miejskiej (późniejsza Szkoła Staszica), znalazła się reprezentacyjna aula mogąca służyć także radnym. W niej też w latach 1886-1905 organizowane były sesje rady (po II wojnie światowej w sali tej odbywały się lekcje... wychowania fizycznego).

Urzędnicy w dawnym sądzie królewskim

W międzyczasie zmieniła się siedziba władz miejskich, gdyż około 1900 roku miasto nabyło gmach dawnego Królewskiego Sądu Powiatowego przy obecnej ul. Królowej Jadwigi (dzisiaj siedziba Urzędu Gminy), jak również sąsiadujące z nim dawne więzienie, w którym początkowo urządzono areszt policyjny, a później kolejne pomieszczenia dla urzędników. W 1916 roku na frontonie

głównego gmachu pojawiły się nowe okazałe drzwi ozdobione herbami honorowych obywateli Inowrocławia – Augusta von Mackensena i Paula von Hindenburga. Ten kolejny w dziejach miasta ratusz, nazywany częściej ma-

w latach okupacji, kiedy to nad drzwiami pojawił się niemiecki napis „Rathaus”, oraz także w okresie Polski ludowej. Po wojnie nie stosowano nazwy „ratusz”, rychło przestała też obowiązywać nazwa „magistrat”, powołano bowiem do życia Prezydium Miejskiej Rady Narodowej, którego przewodniczący sprawował także władzę wykonawczą. Tak było aż do 1975 roku.

Ratusz na ul. Roosevelta

Wówczas to nastąpiła reforma administracyjna połączona z likwidacją powiatów. Budynek przy ul. Królowej Jadwigi stał się siedzibą Urzędu Gminy, a władze miejskie przeniosły się do gmachu byłego starostwa, do którego dobudowano jeszcze nowy biurowiec, notabene zupełnie pod względem architektonicznym nie pasujący do neogotyckiego „sąsiada”. Gdy przed dziesięciu laty przywrócono powiat, miasto nie oddało już szacownego neogotyckiego gmachu, a odrodzone starostwo musiało zadowolić się biurowcem – dziełem architektury dekady gierkowskiej.

A co do sesji rady, to...

Warto dodać, że przed wojną uroczyste posiedzenia rady odbywały się w pięknej auli Szkoły Wydziałowej, w latach 50. natomiast sesje Miejskiej Rady Narodowej z propagandowych względów organizowano się przemiennie w większych zakładach pracy z udziałem załóg tych zakładów, niekiedy też w Powiatowym Domu Kultury przy Królowej noszącej wtedy nazwę Marszałka Rokossowskiego lub w auli Liceum Jana Kasprzowicza. Również w następnych dekadach radni okazjonalnie spotykali się w innych niż sala sesyjna miejscach, na przykład w Teatrze Miejskim, a w ostatnich latach - w Miejskiej Sali Koncertowej im. Ireny Dubiskiej czy hali widowiskowo-sportowej.

Stałym miejscem obrad radnych, jak również siedzibą większości wydziałów Urzędu Miasta pozostaje stuletni gmach przy ul. Roosevelta 36. W pełni uprawnione jest nazywanie tego budynku ratuszem, jako że termin ten (niem. *Rathaus*) oznacza dosłownie „dom rady”, a więc po prostu siedzibę samorządu miejskiego. Nie jest to w żadnym razie nazwa własna, przypisana do jednego tylko obiektu. Inowrocław miał więc w swojej historii już co najmniej cztery ratusze. A ich wspólna historia jest wyjątkowo długa, przekraczająca prawdopodobnie 7 stuleci.

EDMUND MIKOŁAJCZAK

Pierwsze miesiące 1908 roku – jedyne znane zdjęcie z budowy gmachu landraty, dzisiejszego ratusza.

RADNI UCHWALILI

Podczas XXIII sesji Rady Miejskiej Inowrocławia, która się odbyła 30 września br. przyjęto m.in. następujące uchwały:

- uchwała w sprawie zmian w budżecie Miasta Inowrocławia na 2008 r. (dochody mniejsze o 229 664 zł, wydatki mniejsze o 633 393 zł),
- uchwała zmieniająca uchwałę w sprawie zaciągnięcia kredytu długoterminowego (17 944 000 zł, z czego m.in. 4 769 000 zł z przeznaczeniem na przebudowę ulic gminnych, 3 800 000 zł – budowę budynku mieszkalnego, 3 020 000 zł – rewitalizację Parku Solankowego, 3 000 000 zł – przebudowę krytej pływalni „Delfin”),
- uchwała zmieniająca uchwałę nr XVII/253/2008 Rady Miejskiej Inowrocławia z dnia 31 marca 2008 r. w sprawie zaciągnięcia kredytu długoterminowego (1 611 279,18 zł z przeznaczeniem na sfinansowanie termomodernizacji: SP 9, 10, Przedszkola nr 4 i 14 oraz budynku UMI),
- uchwała w sprawie określenia szczegółowych zasad, sposobu i trybu umarzania, odraczania terminu spłaty oraz rozkładania na raty należności pieniężnych, do których nie stosuje się przepisów Ordynacji podatkowej, a także wskazania organu lub osoby do tego uprawnionej,
- uchwała w sprawie wyrażenia woli przejścia wiaduktu drogowego „kładka pakoska” i partycypacji w kosztach jego remontu (więcej na temat „kładki pakoskiej” pisaliśmy na str. 5 wrześniowego wydania informatora),
- uchwała w sprawie przyznania w roku 2008 dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków (15 000 zł dla parafii rzymskokatolickiej pw. Zwiastowania Najświętszej Marii Panny z przeznaczeniem na dofinansowanie prac budowlano-remontowych kościoła w zakresie wynajmu rusztowań do remontu wieży),
- uchwała zmieniająca uchwałę w sprawie utworzenia jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (chcąc ubiegać się o środki unijne na zakup nowego taboru Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne musi spełniać przepisy prawa Unii Europejskiej, w tym w uchwale o utworzeniu spółki musi być zapis dotyczący celu jej powołania; poprzez zmianę uchwały wprowadzono taki zapis),
- uchwała w sprawie utworzenia Miejskiego Systemu Profilaktyki i Opieki nad Dzieckiem i Rodziną (działanie systemu ukierunkowane jest na następujące obszary: zabezpieczenie potrzeb socjalno-bytowych, bezpieczeństwo rodziny i przeciwdziałanie przemocy, zdrowie i profilaktyka uzależnień, opieka, wychowanie i edukacja dzieci i młodzieży; koordynację i realizację zadań systemu wykonywać będzie Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej),
- uchwała w sprawie statutu Uzdrowskiego Inowrocław,
- uchwała w sprawie zaliczenia do kategorii dróg gminnych ulic położonych w Inowrocławiu i ustalenia ich przebiegu (do kategorii dróg gminnych zalicza się drogi nr 3405C: ul. Królowej Jadwigi – od ul. Rynek do ul. Dworcowej oraz drogi nr 3403: ul. Św. Ducha – od ul. Rynek do ul. 3 Maja),
- uchwała w sprawie zaliczenia do kategorii dróg gminnych ulicy położonej w Inowrocławiu i ustalenia jej przebiegu (do kategorii dróg gminnych zalicza się ulicę bez nazwy położoną w rejonie ul. Jacewskiej – pomiędzy ul. Jacewską a stawami przy lotnisku sportowym),
- uchwała w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż nieruchomości położonej w Inowrocławiu przy ulicy Mała Rybnicka (sprzedaż w drodze przetargu),
- uchwała w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż nieruchomości położonych w Inowrocławiu przy al. 800-lecia Inowrocławia (sprzedaż w drodze bezprzetargowej),
- uchwała w sprawie zasad wydzierżawiania i wynajmowania nieruchomości stanowiących własność Miasta Inowrocław,
- uchwała w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Inowrocław dla osiedla „Szymborze”,
- uchwała w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Inowrocław w rejonie ulic: Staropoznańskiej, Bagiennej, Poznańskiej oraz zmian miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na dwóch terenach w rejonie ulic: Poznańskiej, Bagiennej i Mikołczyńskiej oraz Poznańskiej i rzeki Noteć,
- uchwała w sprawie wyrażenia zgody na udzielenie bonifikaty od opłaty za przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości zabudowanych garażami położonych w Inowrocławiu przy ul. Poznańskiej (bonifikata w wysokości 90 proc. w stosunku do nieruchomości wymienionych w załączniku do uchwały),
- uchwała w sprawie przekształcenia Zakładu Robót Publicznych w Inowrocławiu w jednostkę budżetową,
- sześć uchwał w sprawie rozpatrzenia skarg (pięć skarg uznano za bezzasadne, jedną za zasadną).

UWAGA: Treść przyjętych uchwał dostępna jest na stronie internetowej www.bip.inowroclaw.pl oraz w godzinach pracy urzędu w Biurze Rady Miejskiej, pok. nr 109.

USC Inowrocław

We wrześniu 102. urodziny świętowała Pani Michalina Szymańska (na zdjęciu). Z tej okazji Prezydent Inowrocławia wraz z Kierownikiem Urzędu Stanu Cywilnego odwiedzili dostojną jubilatkę, której przekazali najserdeczniejsze życzenia.

JUBILEUSZE DŁUGOLETNIEGO POŻYCIA MAŁŻEŃSKIEGO

Medalami „Za długoletnie pożycie małżeńskie” przyznawanymi przez Prezydenta RP odznaczani zostali przez Prezydenta Inowrocławia jubileaci świętujący we wrześniu br. w Urzędzie Stanu Cywilnego złote gody (50-lecie): Maria i Edward Bochatowie; Maria i Kazimierz Józefacy; Stanisława i Eugeniusz Lebiódowie; Irena i Edwin Urbańscy; Urszula i Paweł Gligowie, Alina i Zenon Polowczykowie oraz jubileaci obchodzący 60-lecie pożycia małżeńskiego: Stefania i Stanisław Sobkowiakowie.

Maria i Edward Bochatowie z rodziną.

Maria i Kazimierz Józefacy z rodziną.

Stanisława i Eugeniusz Lebiódowie z rodziną.

Irena i Edwin Urbańscy z rodziną.

Urszula i Paweł Gligowie z rodziną.

Alina i Zenon Polowczykowie z rodziną.

Stefania i Stanisław Sobkowiakowie z rodziną.

ZWIĄZKI MAŁŻEŃSKIE

Teresa Szlachetka (Bydgoszcz) – Zenon Fojt (Inowrocław); Natalia Florysek (Inowrocław) – Mariusz Wojciński (Ludzisko); Anna Chodorowska (Inowrocław) – Piotr Witosławski (Inowrocław); Magdalena Kucharska (Inowrocław) – Dariusz Grabski (Inowrocław); Izabela Mrozińska (Inowrocław) – Maciej Kawecki (Pabianice); Kamila Janik (Inowrocław) – Artur Oracz (Inowrocław); Iwona Miler (Inowrocław) – Rafał Sikorski (Bytom); Joanna Willamowska (Inowrocław) – Michał Puszczkowiński (Inowrocław); Małgorzata Bialik (Inowrocław) – Łukasz Olejniczak (Konary); Agnieszka Stepien (Turlejowo) – Andrzej Wasilkowski (Inowrocław); Ewa Janecka (Inowrocław) – Krzysztof Paszek (Czechowice – Dziedzice); Agata Śliwińska (Inowrocław) – Michał Rzanny (Kruszwica); Marta Zwolińska (Inowrocław) – Michał Dyrda (Inowrocław); Magdalena Grabowska (Inowrocław) – Krzysztof Dernoga (Bożejewice); Karolina Jurkiewicz (Inowrocław) – Wojciech Leszczyński (Inowrocław); Katarzyna Bralewska (Inowrocław) – Piotr Borowicz (Inowrocław); Anna Dobek (Inowrocław) – Krzysztof Batkowski (Inowrocław); Agnieszka Komorowska (Gniewkowo) – Krzysztof Owczarzak (Inowrocław); Monika Szweczyk (Inowrocław) – Wojciech Żelazny (Gdańsk).

URODZENIA

Hubert Persak – s. Moniki i Piotra; Daria Martyńska – c. Eweliny i Krzysztofa; Michał Pstrong – s. Joanny i Marka; Emilia Maligłowska – c. Magdaleny i Pawła; Marcelina Łysiak – c. Katarzyny i Przemysława; Alicja Lis – c. Katarzyny i Krzysztofa; Mikołaj Majkowski – s. Emilii i Piotra; Eliza Lewandowska – c. Elżbiety i Wojciecha; Urszula Dorega – c. Iwony i Łukasza; Szymon Litwicki – s. Malwiny i Kamila; Mateusz Mrówczyński – s. Magdaleny i Marka; Waldemar Kałużny – s. Magdaleny i Waldemara; Krzysztof Zaparucha – s. Anny i Karola; Alicja Boniśniak – c. Agnieszki i Jarosława; Wiktor Tyczkowski – s. Kamili i Macieja; Michał Bryll – s. Ilony i Michała; Marta Lewandowska – c. Ewy i Waldemara; Laura Wysocka – c. Agaty i Krzysztofa; Nadia Berger – c. Patrycji i Sławomira; Brayan Gadaliński – s. Patrycji i Daniela; Mateusz Nartowski – s. Iwony i Grzegorza; Izabela Śleboda – c. Małgorzaty i Rafała; Alicja Hak – c. Agnieszki i Mariusza; Jakub Frątczak – s. Moniki i Waldemara; Marta Korzycka – c. Moniki i Bartłomieja; Martyna Korzycka – c. Moniki i Bartłomieja; Amelia Jankowska – c. Anny i Andrzeja; Sebastian Woźniak – s. Justyny i Sławomira; Bartosz Dreliszak – s. Elżbiety i Łukasza; Maksymilian Marciniak – s. Kingi i Mikołaja; Nikola Wiśniewska – c. Justyny i Łukasza; Julia Bień – c. Marty i Dariusza; Jakub Zatyka – s. Moniki i Andrzeja; Aneta Wiktorowska – c. Moniki i Jarosława; Mikołaj Kozaczyński – s. Joanny i Mirosława; Paweł Drażkowski – s. Magdaleny i Wojciecha; Kinga Posadaż – c. Ewy i Rafała; Olivier Wiśniewski – s. Joanny i Sebastiana; Adam Frelich – s. Moniki i Daniela; Zofia Pastecka – c. Mai i Roberta; Olivier Gustaw – s. Joanny i Marcina; Hubert Kulak – s. Moniki i Radosława; Antonina Witczak – c. Małgorzaty i Tomasza; Julita Lewandowska – c. Agnieszki i Adama; Patryk Weber – s. Pauliny i Bartłomieja; Weronika Swat – c. Magdaleny i Piotra; Filip Łętowski – s. Anny i Marcina; Maja Radomska – c. Patrycji i Damiana; Kamil Piechowski – s. Ewy i Krzysztofa; Franciszek Koniarz – s. Anny i Bernarda; Filip Sobczak – s. Pauliny i Dawida.

ZGONY

Irena Kierzkowska – 75 lat; Edmund Szymański – 78 lat; Kazimierz Libera – 60 lat; Aleksander Owczarek – 61 lat; Władysław Domżański – 85 lat; Zuzanna Rysiowska – 71 lat; Barbara Faberska – 81 lat; Teresa Szadłowska – 77 lat; Stefania Szczepańska – 84 lata; Marta Lewandowska – 70 lat; Leon Wrzós – 80 lat; Krystyna Nawrocka – 81 lat; Ignacy Chruściński – 75 lat; Tomasz Ziomek – 32 lata; Zofia Krawczyńska – 92 lata; Stanisław Cholewa – 95 lat; Henryk Ostrowski – 54 lata; Joanna Pietrzak – 104 lata; Aleksandra Wielich – 70 lat; Bożena Domańska – 48 lat; Janina Jakubczyk – 73 lata; Jarosław Filipowicz – 50 lat; Teresa Bronicka – 77 lat; Janina Tymkowska – 85 lat; Maria Dutkiewicz – 81 lat; Adam Grudziński – 55 lat; Marianna Białuńska – 82 lata; Zbigniew Ćwik – 53 lata; Florian Owczarek – 74 lata; Zbigniew Kliś – 60 lat; Edward Kubicki – 80 lat; Tomasz Maliński – 49 lat; Alicja Marczevska – 67 lat; Ireneusz Dombek – 45 lat; Urszula Michalak – 80 lat; Józef Piłkuła – 87 lat; Helena Wołowicz – 76 lat; Stanisław Królak – 97 lat; Bogusz Szymański – 64 lata; Irena Bartoszkiewicz – 77 lat; Halina Przybyś – 71 lat; Jadwiga Władysław – 71 lat; Marian Gajewski – 55 lat; Jan Wierszewski – 70 lat; Krystyna Krysińska – 73 lata; Regina Jankowska – 85 lat; Janusz Konieczny – 69 lat; Antonina Kosecka – 91 lat; Genowefa Maciejczak – 77 lat; Leon Pozimka – 95 lat; Marian Polewski – 67 lat; Sabina Starybrat – 86 lat; Janina Kulifńska – 65 lat; Cecylia Orzechowska – 61 lat; Alina Krawczyk – 86 lat.

i NASZE MIASTO Informuje

UROCZYSTOŚCI NADANIA PATRONATU NAD INOWROCŁAWIEM ŚWIĘTEJ JADWIDY KRÓLOWEJ 8 listopada 2008 r.

godz. 10.00, uroczysta msza św. koncelebrowana z udziałem Prymasa Polski kard. Józefa Glempa i Metropolity Gnieźnieńskiego abpa Henryka Muszyńskiego, oprawa muzyczna – Towarzystwo Śpiewu „Halka” (dyrygent: Waldemar Szafranski), kościół pw. Św. Jadwigi Królowej,

godz. 12.00, uroczysta XXV sesja Rady Miejskiej Inowrocławia, w programie m.in.: odczytanie dekretu Kongregacji ds. Kultu Bożego i dyscypliny Sakramentów Kurii Rzymskiej z 12 maja 2008 r.; wykład dra Waldemara Rozynkowskiego z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu na temat „Pamięć o Świętej Jadwidze Królowej na Kujawach”; podjęcie uchwały przez radnych w sprawie ustanowienia 8 czerwca Dniem Patronki Miasta. W części artystycznej wystąpi „Scola Cantorum Inowroclaviensis” pod kierunkiem Izabeli Szymi-Wysokiej i Danuty Szymy.

UROCZYSTOŚCI PATRIOTYCZNE

11 listopada – Święto Niepodległości, godz. 10.30 msza św. w intencji Miasta Inowrocław, kościół pw. Św. Mikołaja, po mszy św. przejście pod Pomnik Powstańców Wielkopolskich, gdzie odbędzie się manifestacja patriotyczna.

SPORT

2 listopada – godz. 13.00, mecz piłkarski – V liga seniorów, Cuiavia Inowrocław – Piast Złotniki Kujawskie, Stadion Miejski I, ul. Macieja Wierzbńskiego 2, bilety w cenie 6 zł i 4 zł (ulgowy).

4 listopada – godz. 8.00, Malucholada – zawody sportowe dla uczniów klas III szkół podstawowych, hala widowiskowo-sportowa, al. Niepodległości 4, wstęp wolny.

8 listopada – godz. 9.00, Turniej Piłki Siatkowej Kobiet, zawody rozgrywane z okazji Dnia Nauczyciela, wstęp wolny.

8 listopada – godz. 16.00, I liga tenisa stołowego, IKTS Inowrocław – LUKS WARMIA Lidzbark Warmiński, hala widowiskowo-sportowa, al. Niepodległości 4, wstęp wolny.

9 listopada – godz. 8.00, liga TKKF – piłka halowa, hala widowiskowo-sportowa, al. Niepodległości 4, wstęp wolny.

11 listopada – godz. 18.00, mecz koszykówki seniorów – ekstraklasa, Sportino Inowrocław – AZS Koszalin, hala widowiskowo-sportowa, al. Niepodległości 4, bilety (w zależności od sektora) w cenie 10 zł, 15 zł i 20 zł.

15 listopada – godz. 11.00, mecz koszykówki młodziczek młodszych, UKS Jadwiga – Błękitny Delfin Bydgoszcz, hala widowiskowo-sportowa, al. Niepodległości 4, wstęp wolny.

15 listopada – godz. 17.00, Piłkarski Turniej Oldbojów – pamięci zmarłym piłkarzom, hala widowiskowo-sportowa, al. Niepodległości 4, wstęp wolny.

Jednym z akcentów inowrocławskich obchodów Roku Herberta przygotowanych przez Bibliotekę Miejską, było otwarcie w Galerii Miejskiej wystawy (na zdjęciu z lewej) poświęconej i życiu i twórczości poety pn. „...dziękuję Ci Panie, że stworzyłeś świat piękny i różny...”. Podczas otwarcia wystąpili młodzi aktorzy (na zdjęciu z prawej) z II Liceum Ogólnokształcącego im. Marii Konopnickiej w Inowrocławiu pod kier. mgr Danuty Łazur.

16 listopada – godz. 12.00, mecz koszykówki juniorek – UKS Jadwiga – Basket 25 Bydgoszcz, hala widowiskowo-sportowa, al. Niepodległości 4, wstęp wolny.

16 listopada – godz. 8.00, liga TKKF – piłka halowa, hala widowiskowo-sportowa, al. Niepodległości 4, wstęp wolny.

19 listopada – godz. 18.00, mecz koszykówki seniorów – ekstraklasa, Sportino Inowrocław – Politechnika Poznań, hala widowiskowo-sportowa, al. Niepodległości 4, bilety (w zależności od sektora) w cenie 10 zł, 15 zł i 20 zł.

22 listopada – godz. 16.00, I liga tenisa stołowego, IKTS Inowrocław – AZS PWSIP Łomża, hala widowiskowo-sportowa, al. Niepodległości 4, wstęp wolny.

23 listopada – godz. 8.00, liga TKKF – piłka halowa, hala widowiskowo-sportowa, al. Niepodległości 4, wstęp wolny.

29 listopada – godz. 18.00, mecz koszykówki seniorów – ekstraklasa, Sportino Inowrocław – Basket Kwidzyn, hala widowiskowo-sportowa, al. Niepodległości 4, bilety (w zależności od sektora) w cenie 10 zł i 15 zł i 20 zł.

30 listopada – godz. 8.00, liga TKKF – piłka halowa, hala widowiskowo-sportowa, al. Niepodległości 4, wstęp wolny.

30 listopada – godz. 11.00, mecz koszykówki młodziczek starszych, UKS Jadwiga – Basket Janikowo, hala widowiskowo-sportowa, al. Niepodległości 4, wstęp wolny.

30 listopada – godz. 17.00, mecz III ligi piłki ręcznej, Cuiavia Inowrocław – LKS Kęsowo, hala widowiskowo-sportowa, al. Niepodległości 4, wstęp wolny.

KULTURA

4, 18 listopada – godz. 15.00-18.00, zajęcia dla słuchaczy Uniwersytetu III Wieku, Teatr Miejski.

7 listopada – godz. 18.00, koncert w ramach Inowrocławskiego Festiwalu Muzyki Organowej z okazji Europejskiego Roku Dialogu Międzykulturowego, wystąpią Zespół Muzyki Celtyckiej Calcedonia Band oraz Ewa Polska – organy, Sala Koncertowa im. Ireny Dubiskiej, wstęp wolny.

11 listopada – godz. 17.00, koncert w ramach Inowrocławskiego Festiwalu Muzyki Organowej z okazji Święta Niepodległości, wykonawcy: Magdalena Witczak – sopran, Paweł Hulisz – trąbka, Gedymin Grubba – organy, Sala Koncertowa im. Ireny Dubiskiej, wstęp wolny.

13 listopada – godz. 17.00, otwarcie fotograficznej wystawy pokonkursowej „Wspomnienia z wakacji”, hol Teatru Miejskiego, wstęp wolny.

20 listopada – godz. 11.00, spotkanie z cyklu „Porozmawiamy o...”, Galeria Miejska, wstęp wolny.

21 listopada – godz. 18.00, koncert w ramach Inowrocławskiego Festiwalu Muzyki Organowej ku czci Św. Cecylii – patronki muzyki, wystąpią: Chór Kameralny Akademii Muzycznej w Bydgoszczy (Janusz Stanecki – dyrygent, Monika Wilkiewicz – dyrygent), Jakub Kwintal – organy, kościół pw. Św. Elżbiety w Orłowie, organizatorzy zapewniają bezpłatny transport: godz. 17.20 odjazd autobusu z parkingu przed halą widowiskowo-sportową (autobus zatrzyma się także przy „Wodnym Parku”), wstęp wolny.

22 listopada – godz. 10.00, Mini Playback Show (eliminacje), Teatr Miejski, wstęp wolny.

23 listopada – koncert z okazji 75-lecia urodzin Henryka Mikołaja Góreckiego, wystąpi Inowrocławska Orkiestra Symfoniczna „Pro Arte” pod dyr. Michała Nesterowicza, kościół pw. Św. Jadwigi Królowej, więcej na ten temat napiszemy w następnym numerze informatora.

25 listopada – godz. 9.30, Światowy Dzień Misja, hala widowiskowo-sportowa, al. Niepodległości 4, wstęp wolny.

30 listopada – godz. 17.00, recital Haliny Kunickiej (Czesław Majewski – fortepian), Teatr Miejski, impreza biletowana, bliższych informacji można uzyskać pod nr. tel. 052-35-75-213.

UWAGA: Organizatorzy wymienionych powyżej imprez zastrzegają sobie prawo do zmiany m.in. terminu lub miejsca spotkania ze względów technicznych lub pogodowych.

Zainaugurowali rok akademicki!

Po raz drugi w historii naszego miasta inowrocławski Wydział Zarządzania Wyższej Szkoły Gospodarki w Bydgoszczy zainaugurował rok akademicki. Uroczysta immatrykulacja miała miejsce w Teatrze Miejskim. Wykład inauguracyjny pt. „Umiejętności zaradkowe jako strategia rozwoju współczesnego przedsiębiorstwa” wygłosił dr hab. **Lech Nieżurawski**.

W tym roku naukę w naszym mieście w WSG rozpoczęło ok. trzysta osób na studiach dziennych i zaocznych. W sumie w inowrocławskim Wydziale Zarządzania WSG studiuje już ok. pięciuset zaków. Okazuje się, że zainteresowanie jest tak duże, że zajęcia prowadzone są już m.in. w budynku Cechu Rzemiosł Różnych. Władze uczelni rozważają możliwość wybudowania nowego budynku z przeznaczeniem na cele akademickie.

Wśród specjalności, które proponuje WSG w naszym mieście są m.in.: zarządzanie transportem i logistyka, zarządzanie zasobami ludzkimi, zarządzanie finansami i inwestycje, marketing i reklama oraz od tego roku także nowa specjalność – organizacja rekreacji i rehabilitacji.

Liście do pojemników

Do 10 grudnia br. wystawione będą na terenie miasta pojemniki do wrzucania liści.

Liście zebrane przez mieszkańców miasta oraz instytucje użyteczności publicznej można wrzucać do specjalnych pojemników postawionych: przy zbiegu ul. Marii Konopnickiej i al. Henryka Sienkiewicza, ulic: Kasztanowej i Bolesława Chrobrego oraz przy ul. Słonecznej (naprzeciw przedszkola).

Ponadto mieszkańcy mogą bezpłatnie pobierać w Wydziale Gospodarki Komunalnej, Środowiska i Rolnictwa Urzędu Miasta Inowrocławia przy al. Henryka Sienkiewicza 1 (I piętro, pok. nr 21) worki do składowania zebranych liści. Pełne worki będzie odbierało Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej sp. z o.o. w poniedziałki i w czwartki od godz. 8.00 do godz. 14.00 po uprzednim telefonicznym zgłoszeniu na nr 052 352-76-13. Przed wystawieniem worków do odbioru powinny być one związane. (MD)

Hołd należny zmarłym

Fot. Beata Zarzycka

Tutaj zostały złożone prochy zmarłych, pochowanych pierwotnie na cmentarzu przy kościele Imienia NMP, których groby zniszczono w końcu lat 60. XX wieku podczas budowy wschodniego odcinka ul. Małgorzaty Fornalskiej (obecnie ul. Biskupa Antoniego Laubitz). Doczesne szczątki pochodzące z pochówków, zakopane wtedy w kilku miejscach pod powierzchnią drogi, odnaleziono jesienią 2007 roku podczas budowy Ronda Solidarności. – głosi napis umieszczony na nagrobku (na zdjęciu) znajdującym się na cmentarzu parafii Imienia NMP. Nagrobek powstał – zgodnie z obietnicą złożoną przed rokiem przez Prezydenta Inowrocławia – za środki miasta. To finał sprawy, która zbulwersowała inowrocławian w ubiegłym roku. Wtedy to odnaleziono i zabezpieczono ludzkie szczątki zbezczeszczone przez budowniczych ul. Małgorzaty Fornalskiej przed blisko pięćdziesięciu laty.

Komunikaty

- znane są już godziny, w jakich dyżurować będzie w Inowrocławiu przedstawiciel Okręgowej Inspekcji Pracy. Pierwszy dyżur przedstawiciela Okręgowej Inspekcji Pracy odbędzie się 4 listopada br. w Urzędzie Miasta Inowrocławia przy ul. F. D. Roosevelta 33, pok. nr 1 (budynek vis-a-vis ratusza). Pracownik ten począwszy od tego dnia, co wtorek, w godz. od 8.30 do 13.30 będzie udzielał bezpłatnych porad, m.in. w zakresie spraw związanych z przestrzeganiem przepisów prawa pracy, w szczególności przepisów i zasad bezpieczeństwa oraz higieny pracy, przepisów dotyczących stosunku pracy, wynagrodzenia za pracę i innych świadczeń wynikających ze stosunku pracy. Porady będą udzielane wyłącznie osobiście,

- punkt informacyjny Urzędu Skarbowego działający w ratuszu (w Biurze Obsługi Interesantów i Kontroli) czynny jest od poniedziałku do piątku, a nie jak do tej pory tylko dwa razy w tygodniu. Obecnie punkt działa już w poniedziałki, środy, czwartki i piątki w godz. 7.30-15.30 oraz we wtorki w godz. 7.30-17.00. W tym czasie oddelegowany pracownik Urzędu Skarbowego m.in. udziela informacji dotyczących procedury rejestracji podatnika rozpoczynającego działalność gospodarczą, zajmuje się aktualizacją wszelkich danych zawartych w zgłoszeniach złożonych wcześniej w organie podatkowym, w tym dotyczących likwidacji dotychczas prowadzonej działalności gospodarczej, przyjmuje zgłoszenia identyfikacyjne, aktualizacyjne i rejestracyjne w zakresie właściwości miejscowej Urzędu Skarbowego.

Bezpłatne badania!

Od 4 do 7 listopada br. w specjalnym mammobusie zaparkowanym przed halą widowiskowo-sportową, wykonywane będą bezpłatne badania mammograficzne i cytologiczne.

Badaniami mammograficznymi objęte będą panie w wieku od 50 do 69 lat, które nie miały wykonywanych takich badań w ostatnich 24 miesiącach. Z badań cytologicznych mogą skorzystać panie w wieku 25-59 lat, które nie miały wykonywanych takich badań w ciągu ostatnich 36 miesięcy. Na badanie trzeba ze sobą zabrać: dowód osobisty, dowód ubezpieczenia (np. legitymację ubezpieczeniową, ostatni odcinek opłat KRUS lub ZUS, RMUA, legitymację emeryta, rencisty, studencką książeczkę zdrowia). Wyniki badań będą przesyłane pocztą na adres domowy pań biorących udział w akcji. W razie dużego zainteresowania akcja zostanie przedłużona.

Zapisy na badania prowadzone są w godz. 9.00-14.00 osobiście lub telefonicznie: Urząd Miasta Inowrocławia, Wydział Spraw Społecznych i Promocji Zdrowia, al. Henryka Sienkiewicza 1, pok. nr 5, tel. 052-35-55-265.

Akcję organizuje Urząd Miasta Inowrocławia wraz z Centrum Onkologii w Bydgoszczy.

Nowe miejsca parkingowe...

Fot. Beata Zarzycka

Zakończono kosztującą miasto ponad milion złotych przebudowę ul. Władysława Łokietka (na zdjęciach). Inwestycja polegała m.in. na położeniu nowego asfaltu (na odcinku od ul. Cegielnej do ronda), wybudowaniu chodników z kostki brukowej oraz ciągle tak potrzebnych w tym rejonie nowych miejsc parkingowych. Obecnie w sumie jest tam 111 miejsc parkingowych, w tym 3 dla osób niepełnosprawnych. Projekt przebudowy był konsultowany z mieszkańcami ul. Władysława Łokietka, którzy także mieli okazję wypowiedzieć się na ten temat w ankiecie publikowanej na naszych łamach. – *Serdecznie dziękuję wszystkim, którzy zechcieli skorzystać z naszego zaproszenia i wzięli udział w konsultacjach* – podsumował Prezydent Inowrocławia.

Fot. Beata Zarzycka

WIDOK NA Miasto

Rys. Jarosław Wojtański